

കേരള സർക്കാർ

نهج الطريق للتعلم ونتقدم

പഠനത്തിനായി

പാതയാറുകാം

മുന്നോട്...

Arabic

VIII

العربية

SCERT KERALA

എസ് സി ഇ ആർ ടി കേരളം

ആമുഖം

2019 മുതൽ 2020 വരെ കോവിഡ് മഹാമാരി മൂലം സംജാതമായ സവിശേഷ സാഹചര്യത്താൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് നേരിട്ടുള്ള പഠനാനുഭവങ്ങൾ പൂർണ്ണതോതിൽ ലഭിക്കാതിരുന്നതിനാൽ അവർക്ക് ചില പഠനനഷ്ടം ഉണ്ടായതായി 2022 ലെ ഒന്നാം പാദവാർഷിക പരീക്ഷാ പേപ്പർ മൂല്യനിർണ്ണയം ചെയ്തതിലൂടെയും അധ്യാപകരുടെ അനുഭവങ്ങൾ പങ്കുവെച്ചതിലൂടെയും ബോധ്യപ്പെട്ടു. മുൻ സ്റ്റാൻഡേർഡുകളിൽ ലഭ്യമാകേണ്ടിയിരുന്ന ചില ആശയങ്ങൾ കുട്ടിക്ക് വീണ്ടും സ്വായത്തമാക്കുന്നതിനും തുടർപഠനം ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിനും സഹായകരമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു ബുക്ലെറ്റ് തയ്യാറാക്കി നൽകുകയാണ്. ഇതിൽ കുട്ടിക്ക് ഉണ്ടായ പഠനനഷ്ടം പരിഹരിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ വിശദീകരണങ്ങളും പ്രവർത്തനങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സ്വയം പഠനത്തിലൂടെയോ അധ്യാപകന്റെ സഹായത്തോടെയോ ഈ പ്രവർത്തന പുസ്തകം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി തുടർപഠനത്തിൽ ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ മുന്നേറാൻ കഴിയട്ടെ എന്ന് ആശംസിക്കുന്നു.

ഡോ. ജയപ്രകാശ് ആർ.കെ

ഡയറക്ടർ എസ്. സി. ഇ. ആർ. ടി. കേരള

അദ്ധ്യാപകരോട്...

- ⇒ പാദവാർഷിക മൂല്യനിർണ്ണയത്തിന്റെ ഉത്തര പേപ്പറുകൾ വിശകലനം ചെയ്തതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കുട്ടികളിൽ പഠനവിടവ് ഉണ്ടായതായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. അവ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് സഹായകമായ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഇത്.
- ⇒ കുട്ടികൾ നേടേണ്ട പഠനനേട്ടങ്ങളുടെ ശാക്തീകരണത്തിന് സഹായകമായ ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്ലാസ്റും പ്രക്രിയയിൽ നിർബന്ധമായും ഉൾച്ചേർക്കണം.
- ⇒ ക്ലാസ്റും പ്രവർത്തനങ്ങളെ പരിപോഷിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടിയുള്ള പഠനപ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഇതിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇവ പാഠഭാഗത്തു നിന്നും വേറിട്ടു നിൽക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളല്ല.
- ⇒ ഈ പഠനപ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ പ്രത്യേക സമയമോ പിരിയഡോ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.
- ⇒ ക്ലാസിലെ മുഴുവൻ കുട്ടികളെയും ലക്ഷ്യം വെച്ചുകൊണ്ടാണ് ഈ പഠനപ്രവർത്തനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്.
- ⇒ പാഠഭാഗത്തോട് യോജിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഈ പഠന പാക്കേജിൽ നിന്ന് തിരഞ്ഞെടുത്ത് അനുയോജ്യമായ സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

نُناقِشُ حَوْلَ الْمَشْهَدِ

1. مَاذَا تَرَى فِي الصُّورَةِ؟
2. كَمْ جَمَلًا فِي الصُّورَةِ؟
3. أَيْنَ تَقَعُ الْكَعْبَةُ؟
4. إِلَى أَيْنَ يُسَافِرُ الْجَمَلُ؟
5. أَيْنَ لَبِثَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَثْنَاءَ الْهَجْرَةِ؟
6. مَنْ كَانَ مَعَ النَّبِيِّ صَلَعَمَ فِي الْهَجْرَةِ؟

نَقْرًا:

كَانَتْ أَسْمَاءُ (ر) ابْنَةَ أَبِي بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ. وُلِدَتْ بِمَكَّةَ الْمُكْرَمَةِ سَنَةَ ٢٧
قَبْلَ الْهِجْرَةِ. زَوْجُهَا الزُّبَيْرُ بْنُ الْعَوَامِ. وَ لَهَا ثَلَاثَةُ أَوْلَادٍ: عَبْدُ اللَّهِ وَالْمُنْذِرُ وَ عُرْوَةُ.
أُخْتُهَا أُمُّ الْمُؤْمِنِينَ عَائِشَةُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا. لَقِبَهَا ذَاتُ النَّطَاقِينَ. لَعِبَتْ دُورًا كَبِيرًا فِي
الْهِجْرَةِ. صَنَعَتِ الطَّعَامَ لِلرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَبِيهَا أَبِي بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عِنْدَ
الْهِجْرَةِ، وَذَهَبَتْ بِهَا إِلَى غَارِ ثَوْرٍ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ. هَاجَرَتْ إِلَى الْمَدِينَةِ وَلَبِثَتْ هُنَاكَ
سِنَوَاتٍ. تُوْفِيَتْ أَسْمَاءُ (ر) فِي الْمَدِينَةِ الْمُنُورَةِ سَنَةَ ٧٣ هـ.

١. نَعِدُ كَشْفًا لِلْأَسْمَاءِ وَالْأَفْعَالِ وَالْحُرُوفِ مِنَ النَّصِّ

الأسماء	الأفعال	الحرُوف
ابنة	وُلِدَتْ	ب
الهِجْرَةِ	كَانَتْ	فِي

٢. نُرَاجِعُ النَّصَّ وَنَكْتُبُ مِنْهَا مَا يَأْتِي

.....	جَمْعُهُ	وَلَدٌ
.....	جَمْعُهُ	سَنَةٌ
.....	مُفْرَدُهُ	أَزْوَاجٌ
.....	مُفْرَدُهُ	أَطْعَمَةٌ
.....	ضِدُّهُ	صَغِيرٌ

٣. بَدِّلِ الْجُمْلَةَ كَمَا فِي الْمِثَالِ

المثال □ لَعِبْتُ أَسْمَاءَ دَوْرًا كَبِيرًا فِي الْهَجْرَةِ (أَبُو بَكْر)
لَعِبَ أَبُو بَكْرٍ (ر) دَوْرًا كَبِيرًا فِي الْهَجْرَةِ
رَجَعَ الدَّارِسُ مِنَ الْمَدْرَسَةِ وَهُوَ يَمْشِي (الدَّارِسَةُ)
رَجَعَتِ الدَّارِسَةُ مِنَ الْمَدْرَسَةِ وَهِيَ تَمْشِي

أ) ذَهَبْتُ فَاطِمَةُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ (رَاشِد)

.....

ب) تَدْرُسُ الْبِنْتُ فِي الصَّفِّ الثَّامِنِ (الْوَلَدُ)

.....

ج) هَاجَرَتْ أَسْمَاءُ (ر) إِلَى الْمَدِينَةِ (عَمْر)

.....

د) جَاءَ الْوَالِدُ إِلَى الْبَيْتِ وَهُوَ يَرْكَبُ الْحَافِلَةَ (الْوَالِدَةُ)

.....

٤. اُكْتُبْ كَمَا فِي الْمَثَالِ

المثال : (المرأة، حياة الإنسان)

دور المرأة كبير في حياة الإنسان.

(الأم، تربية الأولاد)

دور الأم كبير في تربية الأولاد.

(أ) (الزوجة، تنظيم الأسرة)

.....

(ب) (الأخت، تزكية الأخوات)

.....

(ج) (المعلمة، تربية الجيل)

.....

(د) (الجدّة، توعية الأطفال)

5. اقرأ البيانات الشخصية التالية وأعد بياناتك الشخصية

الأسم الكامل : عائشة بنت أبي بكر (ر)

مكان الميلاد : مكة

عام الميلاد : 18 قبل الهجرة

اسم الوالد : أبو بكر

اسم الوالدة : أم رمان

اسم الزوج : محمد (ص)

اللقب : الطيبة، الحميراء

عام الوفاة : 58 للهجرة

مكان الوفاة : المدينة

.....: الأسم الكامل

.....: مكان الميلاد

.....: عام الميلاد

.....: اسم الوالد

.....: اسم الوالدة

.....: العنوان

.....: الصف

.....: المدرسة

.....: الهواية

نُنشِدُ وَنَسْتَحْسِنُ

الأم

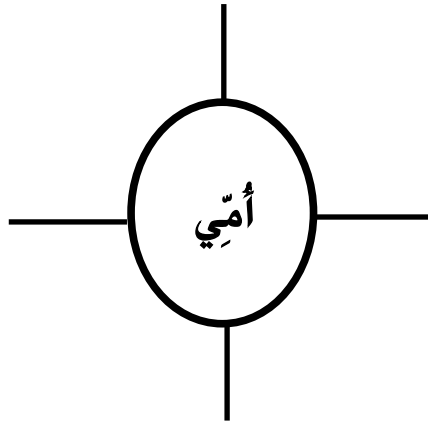
أُمَّنَا حَابِبَةٌ	فِي قَلْبِنَا حَمِيمَةٌ
فِي مَرَضِنَا طَيِّبَةٌ	فِي تَعِينِنَا مُرِيحَةٌ
وَرِضَاءُ رَبِّنَا	فِي رِضَاءِ أُمَّنَا
رَبَّنَا فَارْحَمَهُمَا	أَدْخِلُهُمَا فِي الْجَنَّةِ

٦. نُجِيبُ عَنِ الْأَسْئَلَةِ

- (أ) تَلْعَبُ الْأُمُّ دَوْرًا..... فِي مَرَضِنَا
- (ب) كَيْفَ تَكُونُ الْأُمُّ فِي تَعِينِنَا؟
- (ج) فِيمَ رِضَاءِ رَبِّنَا؟

٧. (١) اِكْتَشَفَ مِنَ الْمَنْظُومِ اَوْصَافَ اَلْاُمِّ ، وَكَمَّلَ شَمْسَ الْمَفْرَدَاتِ

حَبِيْبَةٌ

ب) نُعِدُّ الْجُمَلَ بِمُسَاعَدَةِ شَمْسِ الْمُفْرَدَاتِ كَمَا فِي الْمِثَالِ
الْمِثَالُ : أُمِّي حَبِيبَةٌ

.....

.....

.....

٨. نَقْرَأُ الْحِكَايَةَ وَنَفْهَمُ

ذَهَبَ مُحَمَّدٌ إِلَى السُّوقِ فِي يَوْمِ الْأَحَدِ لِشِرَاءِ بَعْضِ الْأَدْوَاتِ الْمَدْرَسِيَّةِ
وَالْمَنْزِلِيَّةِ . اشْتَرَى لَهُ قَلَمًا وَاحِدًا . وَاشْتَرَى لِأُخْتِهِ ثَلَاثَةَ دَفَاتِرَ ، سِعْرُهُ خَمْسَ عَشْرَةَ
رُوبِيَّةً ، وَقَضَى فِي السُّوقِ بَعْضَ الْأَوْقَاتِ .

نَعُدُّ وَنَكْتُبُ كَمَا فِي الْمِثَالِ

المثال □ سِتَّةُ أَقْلَامٍ

بِنْتَانِ اثْنَتَانِ

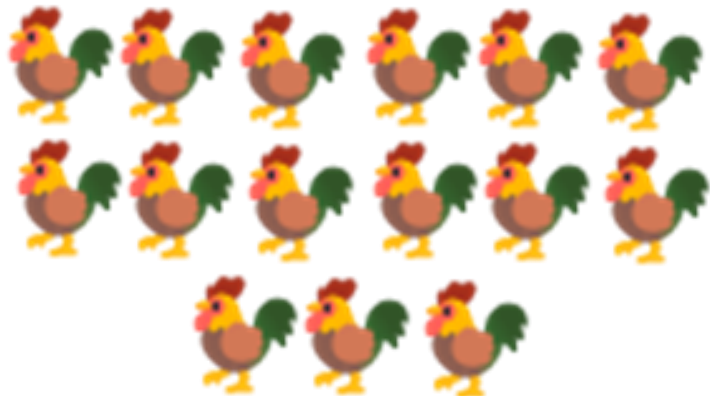
.....

.....

.....

.....

9. نَعِدُّ بَيَانًا عَنِ السُّوقِ بِاسْتِخْدَامِ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ

(الشارعُ ، المراكبُ ، العمالُ ، إشارةُ المرورِ ، محلُّ الأقمشةِ ، محلُّ الخضراواتِ

، محلُّ الفواكهِ ، الصَّيدليَّةُ ، المَطعمُ ، إزدحامٌ شديدٌ ، كبيرٌ ، صغيرٌ ، كثيرٌ ،

مَحطَّةُ الحافلاتِ ، المَخفرُ ، يبيعُ ، يشتري)

..... السُّوقُ كَبِيرٌ وَاسِعٌ . شَارِعُ السُّوقِ طَوِيلٌ . فِي السُّوقِ

.....

.....

.....

١٠. كَانَ مُحَمَّدٌ يَمْشِي فِي الشَّارِعِ، فَرَأَى وَلَدًا فَقِيرًا، فَجَرَى بَيْنَهُمَا حِوَارٌ نَقَرًا

ذَلِكَ الْحِوَارُ

مُحَمَّدٌ : السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

الْوَلَدُ : وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

مُحَمَّدٌ : مَا اسْمُكَ يَا أَخِي؟

الْوَلَدُ : اسْمِي بَشِيرٌ، وَأَنْتَ؟

مُحَمَّدٌ : أَنَا مُحَمَّدٌ، أَيْنَ بَيْتُكَ؟

الْوَلَدُ : لَيْسَ لِي بَيْتٌ يَا أَخِي

مُحَمَّدٌ : أَيْنَ أَبُوكَ؟

الْوَلَدُ : مَاتَ أَبِي وَأُمِّي بِمَرَضٍ كُوفِيدٍ ١٩ قَبْلَ سَنَةٍ . كُنَّا نَسْكُنُ فِي بَيْتِ

الْإِجَارِ فَأَخْرَجَنِي مِنْهُ صَاحِبُهُ . الْآنَ أَعِيشُ فِي هَذَا السُّوقِ .

مُحَمَّدٌ : اللَّهُ يَحْفَظُكَ يَا أَخِي .

١١ . عِنْدَمَا عَلِمَ مُحَمَّدٌ حَالَ بَشِيرٍ حَزَنَ حُزْنًا شَدِيدًا ، وَفَاضَتْ عَيْنَاهُ بِالذُّمُوعِ . فَجَاءَ

شُرْطِيٌّ وَسَأَلَهُ : لِمَ تَبْكِي ؟ فَجَرَى بَيْنَ الشَّرْطِيِّ وَمُحَمَّدٍ حِوَارٌ ، نُعِدُّ ذَلِكَ الْحِوَارَ

بِاسْتِعَانَةِ النَّقَاطِ

(لِمَ أَنْتُمْ هُنَا ، أَيْنَ بَيْتُهُ ، يَسْكُنُ فِي السُّوقِ ، مَاتَ أَبُوهُ وَأُمُّهُ ، أَيْنَ تَدْرُسُ؟ ،

هَيَّا نَذْهَبْ)

نَذْهَبَ الشَّرْطِيُّ بِبَشِيرٍ إِلَى الْمَخْفَرِ وَرَجَعَ مُحَمَّدٌ إِلَى بَيْتِهِ قَلْبًا . وَصَلَ إِلَى الْبَيْتِ

وَحَكَى أَبَاهُ مَا حَدَّثَ ، فَاعْتَزَّ الْوَالِدُ بِرَأْفَةِ ابْنِهِ ، وَضَمَّهُ إِلَيْهِ وَقَالَ : أَحْسَنْتَ يَا وَلَدِي .

١٢. نَكْتُبُ حِكَايَةَ الْوَلَدِ لِأَبِيهِ.

..... دَهَبْتُ الْيَوْمَ إِلَى السُّوقِ، فَرَأَيْتُ هُنَاكَ وَلَدًا فَقِيرًا

.....

وَفِي اللَّيْلَةِ كَتَبَ مُحَمَّدٌ مُفَكَّرَةً نَقَرْتُ تِلْكَ الْمُفَكَّرَةَ

الْيَوْمَ يَوْمَ الْمَسْرَةِ . صِرْتُ سَبَبًا لِنَجَاةِ وَلَدٍ بَائِسٍ . وَفَاضَتْ عَيْنَايَ لَمَّا رَأَيْتُ
ذَلِكَ الْوَلَدَ الْفَقِيرَ فِي السُّوقِ الْمُزْدَحِمِ وَهُوَ يَتَجَوَّلُ فِي الشَّارِعِ . لَيْسَ لَهُ بَيْتٌ . وَهُوَ
يَعِيشُ فِي السُّوقِ الْمَلُوثِ . الْآنَ ، فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ يَنَامُ آمِنًا فِي الْمَقَرِّ الْحُكُومِيِّ لِلْأَطْفَالِ .
كَمْ كَانَتْ فَرَحَتِي عِنْدَمَا ضَمَّنِي وَالِدِي إِلَيْهِ وَهَنَّنِي عَلَى هَذَا الْعَمَلِ الْحَسَنِ . لَنْ أَنْسَى هَذَا
الْيَوْمَ السَّعِيدَ أَبَدًا

١٣. نُرَاجِعُ الْمُفَكِّرَةَ وَنُعِدُّ كَشْفًا لِلنَّعْتِ وَالْمَنْعُوتِ

النَّعْتُ	الْمَنْعُوتُ	
الْفَقِيرُ	الْوَلَدُ	الْوَلَدُ الْفَقِيرُ
بَائِسٌ	وَلَدٌ	وَلَدٌ بَائِسٌ
.....
.....

١٤. اُكْتُبْ خَمْسَةَ أَسْمَاءَ لِلْحَيَوَانَاتِ وَضَعْ مَعَهَا نَعْتًا مُلَائِمًا.

المِثَالُ □ دِيكٌ □ دِيكٌ جَمِيلٌ

.....

.....

.....

.....

.....